

Verhoogde loodgehalten bij kinderen in Hoboken

Update steekkaart lood 2024

Wat is het gezondheidsprobleem in Hoboken?

- Uitstoot van vervuilende stoffen door nabije industriële activiteit van Umicore. De ingeschatte invloedssfeer is 1 km rond Umicore, vooral in noordoostelijke windrichting. Meeste risico op blootstelling in de wijken Moretusburg en Hertogvelden. Het gaat vooral om de stoffen lood, cadmium en arseen.
- Contact kan zowel door actuele of historische vervuiling (bodemverontreiniging of oud stof).
- Actuele vervuiling gebeurt via fijn stof in de lucht dat neerddwarrelt op de grond en wordt opgenomen door hand-mondcontact.
- Omwille van de historische vervuiling wordt het afgeraden om eigen groenten te telen in de tuin voor heel Hoboken.
- Opvolging gebeurt naast het loodonderzoek via luchtmetingen door Umicore en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Achtergrondinfo

Lood

Invloed op de ontwikkeling van het zenuwstelsel bij kinderen: verstandelijk-IQ, visuomotorische functie, concentratie, gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, vermogen tot plannen en organiseren.

Bloedarmoede

Bloeddrukverhoging

Invloed op de nierfunctie

Vermoedelijk kankerverwekkend (IARC)

Cadmium

Kankerverwekkend

Invloed op de nierfunctie

Invloed op het bot

Arseen

Kankerverwekkend

Huidaandoeningen

Loodonderzoek bij kinderen

Waarom?

- Door metingen in het lichaam bij inwoners krijgen we een beter zicht op de effectieve gevolgen van uitstoot.
- Lood is makkelijk te bepalen in bloed en er is een goede link met luchtvervuiling.
- Omdat lood meer risicovol is bij kinderen door de effecten op het ontwikkelende zenuwstelsel bij lage dosissen. Kinderen hebben een groter risico op verhoogde loodwaarden doordat ze meer de handen in de mond steken en vanuit het maag-darmstelsel gemakkelijker lood opnemen.

Hoe?

- De onderzoeken gebeuren halfjaarlijks in de scholen nabij het onderzoeksgebied.
- Alle kinderen van 1 tot en met 12 jaar uit de statistische sectoren Moretusburg, Visputten, Kapelstraat en Vinkevelden worden uitgenodigd (zie kaartje).

Welke referentie hanteren?

Er zijn geen veilige waarden voor lood-in-bloed waar beneden effecten op de gezondheid uit te sluiten zijn. Daarom hanteren verschillende instanties een daling van 1% IQ als basis voor een referentiewaarde, resulterend in toetsingswaarden tussen 1 tot 1,5 $\mu\text{g}/\text{dl}$ lood in bloed. Deze gezondheidkundige toetsingswaarde is momenteel niet haalbaar in Hoboken, maar moet op termijn wel worden nagestreefd. Daarom wordt gewerkt met een gradueel referentiekader:

1. Het 95ste percentiel van de stedelijke controlegroep in Hoboken over de voorbije 6 jaar bedraagt 4 $\mu\text{g}/\text{dl}$. Doel van deze streefwaarde: blootstelling van kinderen die in de industriële omgeving wonen tot hetzelfde niveau te brengen als de blootstelling van de omringende stedelijke omgeving.
2. Aangezien controlegroep in Hoboken mogelijk nog deels in het invloedgebied van de industrie: op lange termijn streven naar de achtergrondblootstelling van een algemene Europese populatie. Op basis van de Duitse algemene bevolking voor kinderen tussen 3 en 17 jaar: referentiewaarde (95ste percentiel) van 1,5 tot 2 $\mu\text{g}/\text{dl}$.

Is er een behandeling voor verhoogde waarden?

Behandeling van heel hoge loodwaarden gebeurt door chelatiebehandeling. Deze behandeling is zoveel mogelijk te vermijden omwille van bijwerkingen. Preventie is de beste behandeling: blootstellingsrisico voor de kinderen beperken door te zoeken naar bronnen van blootstelling en deze aan te pakken.

Consultatie ondersteuning bij verhoogde loodgehalten bij kinderen in Hoboken

Bij alle kinderen in de invloedssfeer van Umicore in Hoboken:

- Aanmoedigen om deel te nemen aan het zesmaandelijks onderzoek. Data en locatie van volgende keer telkens op te vragen bij het PIH, 0800/20 1 02; pih.gezondheidmilieu@provincieantwerpen.be
- Extra aandacht bij verbouwingen (vrijkomen oud stof). Bij plannen voor verbouwingen advies om contact op te nemen met Logo Antwerpen: 0489/95.10.54; liesbet.degroot@logoantwerpen.be.

Ongeruste ouders op consultatie

- Geef info over de problematiek.
- Verwijs naar brochure 'Meer gezondheid, minder zware metalen' met tips rond oa huishouden, poetsen en handhygiëne. Met deze tips kunnen mensen hun blootstelling beperken, zolang de uitstoot van het bedrijf voor verhoogde waarden zorgt. Tips best samen overlopen in de consultatie. Brochure downloaden via website www.logoantwerpen.be/hoboken.
- Vraag na naar plannen om te verbouwen of groenten te telen in de tuin.
- Advies om volgende keer deel te nemen aan bevolkingsonderzoek.
- Bij kinderen buiten het onderzoeksgebied: bloedonderzoek niet nodig. Kans op significante loodblootstelling zeer klein.

Zorgondersteuning

Hebben kinderen die wonen of meer dan 6 maanden gewoond hebben in de invloedssfeer van Umicore ontwikkelingsnoden (bv. problemen met bewegen, spreken, groeien, leren, concentratie, gedrag) die niet worden ingevuld? Dan kan de zorgverlener een budget voor zorgondersteuning aanvragen via [dit webformulier](#). U kan met vragen hierover terecht bij de preventiewerker Liesbet De Groot. Ze is telefonisch te bereiken op het nummer 0489/95.10.54 en via mail: liesbet.degroot@logoantwerpen.be.

[Aanvraagprocedure zorgondersteuning](#)

Vragen over zwangerschap en borstvoeding

Lood kan via de placenta in het ongeboren kind terechtkomen. Voor vrouwen met een kinderwens en zwangere vrouwen gelden daarom dezelfde aanbevelingen als voor kinderen. Volwassenen hebben gemiddeld wel lagere lood waarden in hun bloed dan kinderen omdat ze minder vaak de handen in de mond steken. We raden steeds aan om aan de hand van de tips en eventueel een gesprek met de preventiewerker, te kijken hoe de blootstelling kan verlaagd worden.

Borstvoeding heeft veel voordelen. Daarom wordt het aanbevolen. Meestal liggen de loodwaarden in de moedermelk veel lager dan in het bloed van de moeder. Ook bij borstvoeding raden we de preventietips aan.

Kinderen met verhoogde waarden

Alle resultaten worden zowel naar het gezin als naar de huisarts verstuurd (maanden juni en december).

Vanaf 2 µg/dl

95% van de onderzochte kinderen in Hoboken die niet in Moretusburg en Hertogvelden wonen, heeft een waarde lager dan 4 µg/dl. De tips in de folder kunnen helpen om de blootstelling aan lood verder te verminderen.

Vanaf 4 µg/dl

Slechts 5% van de onderzochte kinderen in Hoboken die niet in Moretusburg en Hertogvelden wonen, heeft een waarde hoger dan 4 µg/dl.

- Ouders krijgen folder thuis met preventietips. Huisarts kan folder samen met patiënt overlopen.
- Geruststellen en adviseren om binnen zes maanden opnieuw mee te doen.
- Ouders kunnen beroep doen op de preventiewerker

Vanaf 10 µg/dl

Verwijs naar een huisbezoek van de preventiewerker.

Te contacteren via 0489/95.10.54 of liesbet.degroot@logoantwerpen.be.

De preventiewerker gaat op zoek naar risicofactoren en geeft advies voor preventie.

Om effect te meten van preventieve maatregelen kan tussentijdse hercontrole interessant zijn.

Contacteer het CLB. Hoe verloopt het op school? Bij ontwikkelingsproblemen kan een aanvraag voor Zorgondersteuning via de preventiewerker ingediend worden.

Eénmaal een waarde van $\geq 20 \mu\text{g/dl}$

Bloedafname ter controle van bloedarmoede.

Tweemaal opeenvolgend een waarde $\geq 20 \mu\text{g/dl}$ of éénmaal een waarde $> 45 \mu\text{g/dl}$

Verwijs naar gespecialiseerd kinderendocrinoloog voor individuele diagnostische oppuntstelling.

Geplande onderzoeken:

- nagaan van invloed op bot, op groei;
- neurologische oppuntstelling;
- nagaan van opslag in het lichaam via mobilisatietest met intraveneuze chelator. Indien de mobilisatietest wijst op een zeer hoge loodopslag in het lichaam, dan zal orale chelatietherapie geadviseerd worden

Contact

Dr. François Eyskens, Koningin Mathilde Moeder- en Kindercentrum E2 UZA

03/821 57 45

francois.eyskens@uza.be

Logo Antwerpen vzw

www.logoantwerpen.be

info@logoantwerpen.be

03/605.15.82